

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2025 – **ΚΛΙΜΑΚΙΟ: Α-Λ**

Κομοτηνή, 20.1.2024

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΜΕ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ο έμπορος Α πώλησε και παρέδωσε στον δεκαεννιάχρονο μουσικό Β μία ηλεκτρική κιθάρα αξίας 6.000 ευρώ. Τα μέρη συμφώνησαν ότι το τίμημα θα αποπληρωθεί σε δώδεκα ισόποσες μηνιαίες δόσεις και ότι μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος ο Α θα διατηρεί την κυριότητα της κιθάρας. Μετά την πληρωμή των δύο πρώτων δόσεων ο Β πώλησε και μεταβίβασε την κιθάρα στον δεκαεπτάχρονο φίλο του Γ έναντι τιμήματος 2.000 ευρώ και σταμάτησε την αποπληρωμή των δόσεων. Κατόπιν τούτων ο Α δήλωσε προφορικά στον Β ότι υπαναχωρεί από την πώληση και άσκησε αγωγή αδικαιολόγητου πλουτισμού κατά του Γ επιδιώκοντας την ανάκτηση της κιθάρας. Ο Γ, ο οποίος εν τω μεταξύ είχε ενηλικιωθεί, προσεπικάλεσε στη δίκη τον Β ως δικονομικό εγγυητή, και αμυνόμενος απέναντι στην αγωγή του Α ισχυρίσθηκε με τις προτάσεις του ότι ο πλουτισμός του δεν είναι αδικαιολόγητος, πρώτον διότι ο ίδιος απέκτησε την κιθάρα αιτία πωλήσεως από τον Β, δεύτερον διότι δεν μπορούσε να γνωρίζει ότι η κιθάρα ανήκε στον Α, και τρίτον επειδή για την απόκτηση της κιθάρας κατέβαλε στον Β το ποσό των 2.000 ευρώ.

ΕΡΩΤΑΣΘΕ:

1. Πώς είχε η νομική κατάσταση εξ επόψεως ενοχικού και εμπραγμάτου δικαίου μέχρι τη μεταβίβαση της κιθάρας από τον Β στον Γ; (1,5 β.)

Κατά το άρθρο 532 ΑΚ «αν στην πώληση έχει τεθεί ο όρος ότι ο πωλητής διατηρεί την κυριότητα ωσότου αποπληρωθεί το τίμημα, σε περίπτωση αμφιβολίας λογίζεται ότι η μεταβίβαση της κυριότητας στον αγοραστή επέρχεται μόλις πληρωθεί η αίρεση της αποπληρωμής του τιμήματος». Σύμφωνα με τον ερμηνευτικό αυτό κανόνα η αίρεση αποπληρωμής του τιμήματος αναφέρεται στην εκποιητική δικαιοπραξία της μεταβίβασης (ΑΚ 1034) και όχι στην υποσχετική δικαιοπραξία της πώλησης (ΑΚ 513). Δεδομένου λοιπόν ότι μέχρι τη μεταβίβαση της κιθάρας από τον Β στο Γ η αίρεση αποπληρωμής του τιμήματος δεν είχε πληρωθεί, ο Α εξ επόψεως εμπραγμάτου δικαίου εξακολουθούσε να είναι κύριος και νομέας της κιθάρας, ενώ ο Β ήταν κάτοχος και δικαιούχος προσδοκίας κυριότητας. Εξάλλου, εξ επόψεως ενοχικού δικαίου ο Α είχε κατά του Β αξίωση για καταβολή των δόσεων και σε περίπτωση υπερημερίας του Β θα μπορούσε να ασκήσει τα δικαιώματα που προβλέπει η ΑΚ 532, δηλ. είτε να εμμένει στη σύμβαση και να αξιώσει το τίμημα, καθώς και αποζημίωση για τη ζημία από την καθυστέρηση (ΑΚ 343, 345), είτε να υπαναχωρήσει και να ασκήσει κατά του Β τα δικαιώματα από την κυριότητα και τη νομή του.

2. Η πώληση από τον Β στον Γ έχει κάποια ελάττωμα και αν ναι τι είδους; (1 β.)

Λόγω της ανηλικότητάς του ο Γ στερείται δικαιοπρακτικής ικανότητας. Δεδομένου λοιπόν ότι η πώληση ως αμφοτεροβαρής σύμβαση συνεπάγεται ανάληψη ενοχικών

υποχρεώσεων για αμφότερα τα μέρη (ΑΚ 513), η σύμβαση πώλησης που κατήρτισαν οι Β και Γ είναι άκυρη (ΑΚ 130, 134) και δεν αναπτύσσει έννομα αποτελέσματα (ΑΚ 180).

3. Απέκτησε ο Γ την κυριότητα της κιθάρας από τον Β; Θα μπορούσε ο Α μετά την υπαναχώρηση να ασκήσει διεκδικητική αγωγή κατά του Γ; (2 β.)

Σε αντίθεση προς την πώληση, η μεταβιβαστική συμφωνία προσπορίζει στον αποκτώντα μόνο έννομο όφελος (ΑΚ 134). Εν προκειμένω ωστόσο ο Β κατά το χρόνο της μεταβίβασης δεν είχε καταστεί κύριος, διότι η αναβλητική αίρεση αποπληρωμής του τιμήματος δεν είχε πληρωθεί. Συνεπώς ο Γ δεν μπορούσε να αποκτήσει παραγωγώς την κυριότητα της κιθάρας. Εφόσον πάντως ο Γ ήταν καλόπιστος, κατέστη κύριος πρωτοτύπως σύμφωνα με την ΑΚ 1036. Εξάλλου, η υπαναχώρηση που άσκησε ο Α ανατρέπει απλώς την πώληση που ο ίδιος είχε καταρτίσει με τον Β και δεν θίγει την κυριότητα του Γ. Επομένως, ο Α δεν δικαιούται να ασκήσει διεκδικητική αγωγή (ΑΚ 1094) κατά του Γ.

4. Ποιο (πρέπει να) είναι το αίτημα της αγωγής που άσκησε ο Α; Εάν η αγωγή του Α γίνει τελεσιδικώς δεκτή, με ποιο τρόπο θα γίνει η αναγκαστική εκτέλεση; (2 β.)

Με την αγωγή του ο Α θα ζητεί την καταδίκη του Γ σε δήλωση βούλησης προς το σκοπό μεταβίβασης της κιθάρας, καθώς και την παράδοσή της. Η εκτέλεση της διάταξης που θα καταδικάζει τον Γ σε δήλωση βούλησης θα γίνει σύμφωνα με το άρθρο 949 ΚΠολΔ, δηλ. με την πάροδο της τριών εργάσιμων ημερών από την επίδοση της επιταγής (ΚΠολΔ 924, 926 Ι) θα θεωρηθεί κατά πλάσμα δίκαιου ότι η δήλωση βούλησης του Γ έχει δοθεί. Η εκτέλεση της διάταξης που καταδικάζει τον Β σε παράδοση της κιθάρας θα γίνει με άμεση εκτέλεση κατά το άρθρο 941 ΚΠολΔ. Για να καταρτισθεί, λοιπόν, η εκποιητική δικαιοπραξία και να επέλθει το μεταβιβαστικό αποτέλεσμα (ΑΚ 1034), ο Α θα πρέπει αφενός να αποκτήσει την νομή της κιθάρας και αφετέρου να αποδεχθεί, έστω και σιωπηρώς, την τελεσιδική απόφαση που θα καταδικάζει τον οφειλέτη στην εκποιητική δήλωση βουλήσεως.

5. Πώς αξιολογείτε τους ισχυρισμούς του Γ εξ επόψεως ουσιαστικού δικαίου; (1,5 β.)

Ο Γ δεν μπορεί να δικαιολογήσει τον πλουτισμό του με την επίκληση της πώλησης, την οποία κατήρτισε με τον Β, διότι η σύμβαση αυτή είναι, όπως ελέχθη άκυρη. Το γεγονός ότι ο Γ ήταν καλόπιστος και ότι συνεπώς απέκτησε την κιθάρα παρά μη κυρίου επίσης δεν είναι κρίσιμο, διότι η ΑΚ 1036 δεν συνιστά νόμιμη αιτία διατήρησης του πλουτισμού. Κρίσιμο είναι αντίθετα ότι για την απόκτηση της κιθάρας ο Γ κατέβαλε στον Β το ποσό των 2.000 ευρώ, διότι κατά την κρ.γν το αντάλλαγμα (μπορεί να) συνιστά νόμιμη αιτία διατήρησης του πλουτισμού. Καθώς όμως το αντάλλαγμα που έδωσε ο Γ στον Β υπολείπεται της πραγματικής αξίας της κιθάρας, ο Γ θα υποχρεωθεί να αποδώσει στον Α τη διαφορά.

6. Είναι παραδεκτή η προσεπίκληση του Β από τον Γ; Εάν η προσεπίκληση γίνει τελεσιδικώς δεκτή, θα μπορεί ο Γ να επισπεύσει αναγκαστική εκτέλεση κατά του Β; (2 β.)

Η προσεπίκληση του Β είναι παραδεκτή, διότι αν αυτός ηττηθεί από τον Α, θα κληθεί να αποζημιώσει τον Γ (ΚΠολΔ 88). Η προσεπίκληση αυτή περικλείει πρόσκληση, καθώς και συγκεκαλυμμένη αίτηση αναγνώρισεως της εγγυητικής ευθύνης του Β, δεν οδηγεί ωστόσο σε κτήση εκτελεστού τίτλου. Συνεπώς ο Γ δεν θα μπορεί να επισπεύσει

εκτέλεση κατά του Β, εκτός αν σωρεύσει με την προσεπίκληση παρεμπίπτουσα καταψηφιστική αγωγή αποζημιώσεως.

Απαντήστε αιτιολογημένα σε όλα τα ερωτήματα. Επιτρέπεται η χρήση ασχολίαστων κωδίκων.

Καλή επιτυχία!